

ning — det er jo efterhaanden bleven Brug at tale om Forretning ved saadanne Leiligheder, naar der er Tale om Gjennemførelse af disse Befæstningsforslag; de ville i mange Maader vise sig at være heldige for Landet. Det er ganske sikkert et Foretagende, som vil forrente den Sum, som bruges dertil.

Siden jeg rører ved det Finansielle, vil jeg tillade mig at henvende et Par Ord til det ærede andet kongevalgte Medlem (Åsling), som igjen i Dag kom ind paa en længere Udvikling om vore militære Udgifter, det er ikke noget Nytt for mig og heller ikke for de Herrer. I Fjor blev der ogsaa opstillet en Sammenligning mellem vore militære Udgifter og andre Staters, hvad vor Hær koster og andre Landes. Dette Spørgsmaal blev den Gang temmelig grundig behandlet blandt Andet ogsaa af det ærede første Medlem for anden Kreds (Haffner), jeg gjorde nogle Modbemærkninger, og skal derfor ikke videre komme ind derpaa nu. Jeg indrømmer, at vore militære Udgifter omtrent ere lige saa store som Thysslands, nemlig 8½ Kr. pr. Individ. Det ligger i, at vort Flaadebudget er et Stormagtsbudget 3 Kr. pr. Individ omtrent som i Frankrig, hvormod den tyske Flaade ikke koster 1 Rmt. pr. Individ, vor Befæstningsbudget er derimod selvfølgelig langt under Thysslands. — Jeg vil ikke brede Mogen Noget. Jeg finder det naturligt, at naar vi ere et Land, saa maa vor Flaade være udviklet stærkt; men jeg finder mig dog som Krigsminister berettiget til at gjøre opmærksom paa, at Grunden til Størrelsen af Kravene paa de militære Budgetter væsentlig ligger hert. Naar man sammenligner Thysslands Hærbudget med vort, saa er der en paafaldende Forskjel. Naar det ærede Medlem gif op igjennem 11 Kr. 60 Ore, til 12 Kr. 15 Ore og endte med 15 Kr. som den aarlige Udgift og benyttede de sidst forelagte Budgetter, saa er det en fuldstændig urigtig Beregning; og det forekommer mig lidt søgt, naar det ærede Medlem talte om, at han ikke var sikker paa Dreene; det gjør ikke Meget, men at opstille den Slags Beregninger er forkert. Det, der gjør disse Budgetter saa store, er de ekstraordinære Udgifter, som burde findes paa særlige Love. Vi ville ikke her hjemme anvende 8—10 Mill. aarligt til Fæstninger i Menneskealder. Vi ville bruge 80 Mill., saa ere vi færdige. Naar man vil tage disse Summer med, saa maa man tage Henten af disse Summer og lægge til det normale Budget. Naar det ærede Medlem sammenligner dette med Thysslands, saa har han fuldstændig overjet, at Thyssland har sit Kram, sit Fæstningsvæsen i Orden, og

hvorledes er dette sst? Ved de uhyre store Summer, Thyssland fik fra Frankrig, hvorved dets Fæstninger blev udvidede, forøgede og forbedrede — og det Fæstninger, som i Forveien vare store og gode — uden at der kom en Ore til paa Budgettet. — Det er en anden Sag. Vi derimod staar paa bar Grund, vi have Intet. Det ærede andet kongevalgte Medlem henviste endvidere til Kassebeholdningen, og mente, at den paa den Maade snart vilde bruges op, ja hvis vi ikke havde Andet end den, saa var det rigtigt. Men naar der stadig tales om Kassebeholdningen, saa skal jeg gjøre en Bemærkning, som i lang Tid ikke er kommen frem, men som jeg finder mig foranlediget til at gjøre, nemlig om Kassebeholdningen i Forbindelse med Kjøbenhavns Befæstning. Kjøbenhavns Fæstning har en stor Mængde i Kassen. Jeg erindrer, at naar der i Perioden nærmest for 1864 og efter 1864 var Tale om at nedlægge Kjøbenhavns Befæstning og bygge nye Fæstningsværker, saa gjorde Ingenieurerne altid den Ræksule, at det egentlige Ingenieurarbejde fik vi gratis, idet Kjøbenhavns Fæstning repræsenterede saa store Værdier til Byggegrunde, at det var sikkert, at selve Fæstningen kunde bygges gratis, maaste med Undtagelse af Armeringen. Nu er Spørgsmaalet: Var det unaturligt regnet, at den Grund, som blev afleveret til Staten og af Staten igjen solgt til Kjøbenhavns Kommune, havde den Værdi, at det var virkelig fornuftigt, at sige, at der kunde bygges en ny Fæstning derfor, eller var det en ren Illusion? Jeg vil sige, at jeg tror ganske vist, at de havde en saadan Værdi; men det er jo en meget vanskelig Beregning at opstille. Jeg har set i et Skrift af en Ingenieur-officer, som er en særdeles grundig Mand, og som vist har undersøgt Sagen saa godt, det kunde gøres, at Værdien angives til 28 Mill. Kr. Jeg vil ikke slaa dette Tal fast, men blot gjøre et Par almindelige Bemærkninger om, hvad Værdi saadanne Grunde kunde have. Fæstningsgrundene bestode jo af 3 Hovedarter af Grunde. Der var først det flade, tilbøls bebyggede Terrain, som laa imellem Glaciet og Demarkationens yderste Grændse; det var, som sagt, til Dels bebygget, men med Servitut. Denne Servitut blev ophævet ved Loven af 6te Juli 1867, ifølge hvilken Fæstningsværkerne bleve nedlagte og Regjeringen be myndiget til at afhænde Terrainet til Kjøbenhavns Kommune og til at ophæve denne Servitut paa visse Betingelser. Der blev bestemt, at disse Eiendomme, der vare under Servituten, skulde tageres, og for